

Uvod

Jedinstveno obeležje ljudske vrste u poređenju s ostalim primatima svakako je jezik - sistem konvencionalnih znakova, fonoloških, gramatičkih i semantičkih pravila koji se zvučno ostvaruju putem govora. Jezik je sredstvo izražavanja misli, osećaja, ideja, potreba, medij kojim okolina utiče na biće u razvoju i osnova je komunikacije i učenja. Nedovoljno usvojen jezički sistem ograničava uticaj okoline na dete i deteta na okolinu te neizbežno dovodi do promena u uspešnosti učenja i ponašanja deteta.

Rano je detinjstvo razdoblje vrlo intenzivnog usvajanja jezika. To je vreme kada dete prelazi iz predjezične u jezičnu fazu razvoja pri čemu mu jezik polako, ali sigurno, postaje glavno sredstvo komunikacije s okolinom. No, razdoblje u kojem dete najintenzivnije usvaja jezički sistem ujedno je i najranjivije i najpogodnije za nastanak jezičko - govornih poteškoća. Stoga smo dužni pokloniti mu posebnu pažnju. Jezičko - govorni razvoj zavisi od razvoja različitih jezičnih područja i sposobnosti kao što su socijalna kognicija, motorika, socijalizacija, percepcija, diskriminacija, pažnja..., i zbiva se u više (uvek istim redosledom poređanih) etapa.

Prva od tih etapa svakako je predgovorno (predjezično) razdoblje koje obuhvaća vreme od rođenja do 10. meseca života. Zatim sledi razdoblje pojave prve reči od 10. do 14. meseca života, razdoblje stvaranja prvih rečenica od 18. do 22. meseca života i razdoblje gramatičnosti od 22. do 30. meseca života.

Brojni pokazatelji upozoravaju da koreni jezičkog razvoja sežu još u intrauterinom razdoblju života deteta te da postoji tzv. "kritično razdoblje" za usvajanje jezika, kada je mozak najprijemčiviji za usvajanje jezika. Upravo to razdoblje najintenzivnijeg jezičko-govornog razvoja smatra se vreme unutar prve tri godine života.

Ako u tom kritičnom vremenu dete nije dovoljno i nije pravilno izloženo jezičnom uticaju u svojoj okolini, usvajanje jezika biće otežano.

Brojni su rizični činioci koji mogu dovesti do kašnjenja u jezičko - govornom razvoju kao što su različita neurorizična stanja deteta, uočljivi sindromi i sl. Ponekad je upravo kašnjenje u jezičko - govornom razvoju jedini vidljivi pokazatelj odstupanja celokupnog dečjeg razvoja.

Teorijski deo

Govor

Jezik je sistem znakova (simbola) koji služi za prenošenje značenja, za komunikaciju sa drugima. Komunikacija je uslov nastanka i opstanka ljudskog društva. Pojam jezika obuhvata različite forme komunikacije: pisani, govorni (usmeni), facijalni, gestovni, pantomimski, umetnički... Dakle, sva sredstva komunikacije mogu se grubo podeliti na: verbalna i neverbalna. U verbalna sredstva ubrajaju se: govor, pisanje i čitanje, a u neverbalna uzdasi, hrkanje, mrštenje, nakašljavanje, treptanje, namigivanje, sleganje ramenima i sl.

Jezik je jedna od bitnih odlika čoveka. Prema E. Herlok (Hurlock, E.) jezik podrazumeva sva sredstva komunikacije. Govor je samo jedan oblik jezika u kome se upotrebljavaju artikulisani zvuci i reči da bi se saopštile misli i osećanja. Razvoj govora je u stvari razvoj oblikovanja glasova, proces raščćenja koji polazi od nejasnih, neodređenih i slučajno formiranih glasova do jasnih i kontrolisanih glasova. Tok razvoja govora je jedinstven kod ljudi. Najbitnija karakteristika čoveka u poređenju sa životinjama je ta što on ume da govori, ali nema sumnje da i životinje komuniciraju međusobno. I životinje mogu da prenesu neke poruke, da saopšte svoje emocije, da ukažu na prisustvo drugih bića.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com